

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«Затверджено»

на засіданні Вченої ради ОНМедУ
«24» грудня 2020 р., протокол № 5

В.о. ректора

Вастьянов Р.С.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок підготовки та захисту магістерських робіт студентами
фармацевтичного та міжнародного факультету Одеського національного медичного
університету зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація

Одеса – 2020

1. Загальні положення

1. Порядок підготовки та захист магістерської роботи студентами фармацевтичного та міжнародного факультету Одеського національного медичного університету зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація проводиться відповідно до:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- Наказу МОН України від 01.06.2017 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;
- Наказу МОН України від 07.08.2002 № 450 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової та організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів».

2. Метою підготовки магістерської роботи є розширення, систематизація, закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок самостійного вирішення наукових і практичних завдань у фармацевтичній галузі. Виконання та захист магістерських робіт є кінцевою формою випускової атестації підготовки фахівця за ОПП «Фармація, промислова фармація».

2. Загальні вимоги до магістерської роботи

1. Магістерська робота є самостійною науково-дослідною роботою студента, основними завданнями якої є систематизація, закріплення та розширення теоретичних і практичних знань, одержаних під час навчання, а також розвиток навичок самостійного вирішення науково-дослідних, науково-методичних і практичних завдань за профілем підготовки, набуття досвіду з аналізу отриманих результатів, формування висновків та нових положень.

2. Магістерські роботи студенти виконують на випускових кафедрах фармацевтичного факультету. Дозволяється виконання на інших кафедрах університету фармацевтичного та хімічного спрямування за умови їх представлення випусковою кафедрою.

3. Керівниками магістерських робіт призначаються професори, доценти, викладачі з науковим ступенем. До керівництва дипломними роботами можуть також допускатися співробітники науково-дослідних структурних підрозділів, які мають науковий ступінь. За одним керівником може одночасно закріплюватися не більше п'яти магістерських робіт.

4. Тематика магістерських робіт розроблюється кафедрами та має відповідати задачам діяльності та вмінням, передбаченими освітньо-професійною програмою підготовки магістрів. Тематика магістерських робіт має бути щорічно переглянута та поновлена.

5. Матеріали магістерської роботи мають бути опубліковані у виді не менш 1 роботи – тез доповідей на науково-практичних конференціях, або статей у наукових періодичних виданнях. Якщо апробація матеріалів магістерської роботи у вигляді тез, тоді необхідно прийняті участь (форма участі: очна) у конференції.

3. Затвердження магістерської роботи та підготовка до захисту

1. Студент повинен обрати тему магістерської роботи і наукового керівника на 4 курсі (денна форма) та 5 курсі (заочна форма). Після визначення теми студент не пізніше останнього у навчальному році (травень місяць) засідання Вченої ради факультету пише заяву на ім'я декана фармацевтичного (міжнародного) факультету про дозвіл на виконання магістерської роботи з обраної теми та призначення керівника і рецензента (*додаток А*). Заяву студента візуують науковий керівник роботи, рецензент та завідувач кафедри. Після розгляду заяв на Вченій раді факультету видається розпорядження декана про затвердження тем магістерських робіт, наукових керівників та рецензентів.

2. Для допуску до захисту магістерської роботи необхідно представити секретарю екзаменаційної комісії не пізніше ніж за тиждень до захисту два примірника магістерської роботи за наступною структурою:

- Титульний аркуш з висновком кафедри про допуск магістерської роботи до захисту (*додаток Б*);
- Висновок відповідального за перевірку на наявність академічного plagiatu (*додаток В*);
- Відгук керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання магістерської роботи;
- Рецензія на магістерську роботу;
- Реферат (українською та англійською мовами);
- Зміст (українською та англійською мовами);
- Основну частину українською мовою. Для студентів міжнародного факультету – мовою навчання (українська, російська, англійська):
 - Список одиниць, умовних позначень, скорочень;
 - Вступ;
 - Огляд літератури;
 - Результати власних досліджень та їх обговорення;
 - Висновки;
 - Список використаної літератури (переважно, за останні 5-10 років);
 - Додатки (за необхідності);
- Матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність випускника (тези доповідей, статті у наукових періодичних виданнях).

3. У відгуку керівника повинна бути характеристика усіх розділів виконаної роботи, а також відзначені особисті якості студента, ступінь його підготовки до самостійної діяльності відповідно до набутої кваліфікації, зроблено висновок про можливість допуску студента до захисту роботи на засіданні екзаменаційній комісії.

4. Рецензування магістерських робіт можуть здійснювати професори, доценти, викладачі, які мають науковий ступінь, з іншої випускової кафедри фармацевтичного факультету. За бажанням наукового керівника магістерської роботи у якості рецензента можуть бути задіяні кваліфіковані спеціалісти фармацевтичних підприємств, контрольно-аналітичних лабораторій, державної

служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками, науково-дослідних установ, науково-педагогічні працівники інших вищих навчальних закладів.

В рецензії дається оцінка проведених досліджень, відзначається актуальність і новизна роботи, методів наукових досліджень, готовність студента до самостійної діяльності провізоря. Рецензент вказує на позитивні і негативні сторони виконаної роботи, а також відзначає можливість втілення у практику найбільш цінних розробок. В рецензії зазначається оцінка рукопису магістерської роботи за національною та 200-балльною шкалою оцінювання.

4. Захист магістерської роботи

1. Публічний захист магістерських робіт відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу за обов'язкової присутності голови комісії. На захисті присутні науковий керівник, рецензенти, викладачі випускових кафедр, а також можуть бути інші бажаючі.

2. Проведення засідання екзаменаційної комісії при захисті магістерської роботи включає:

- оголошення секретарем екзаменаційної комісії прізвища, імені та по батькові студента, теми його роботи;
- оголошення здобутків студента (наукових, рекомендацій випускової кафедри);
- доповідь студента (до 10 хв) у довільній формі про сутність роботи, основні наукові рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: слайди, мультимедійні проектори, аудіо -, відеоапаратура тощо;
- відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії;
- оголошення секретарем екзаменаційної комісії відгуку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи випускника в процесі підготовки магістерської роботи;
- оголошення секретарем екзаменаційної комісії рецензії на магістерську роботу;
- оголошення голови екзаменаційної комісії про закінчення захисту.

5. Критерії оцінювання магістерської роботи

Магістерська робота оцінюється за змістовну частину роботи та рівень публічного захисту.

Оцінка за рукопис магістерських робіт виставляється рецензентом та членами екзаменаційної комісії відповідно до наступних критеріїв:

200-балльна шкала	Критерії оцінювання
185-200	Роботу виконано самостійно, зміст повністю відповідає назві, поставленій меті і завданням; експериментальні дані проаналізовані із застосуванням методів статистики; мета та завдання роботи розкриті повністю; висновки обґрунтовані; в роботі наведено грунтовне і грамотне обговорення отриманих автором даних із вмілим використанням літератури. Робота оформлена з дотриманням всіх вимог і написана

	грамотно.
166-184	Роботу виконано самостійно, вона має наукове значення, завдання виконані, мета досягнута, однак автор недостатньо повно виклав існуючі в літературі дані. Робота виконана з отриманням вимог, але є незначні недоліки в оформленні, а також в обговоренні експериментальних даних і їх оцінці.
151-165	Роботу виконано самостійно, однак тема не пов'язана з реальною науковою роботою, зміст загалом відповідає назві, завдання в цілому виконані, мета досягнута. Структура роботи стандартна, виконана з дотриманням вимог, але в оформленні роботи є певні недоліки, грамотність студента не бездоганна.
136-150	Роботу виконано самостійно, але зміст розкрито недостатньо, завдання виконані частково, що позначилося на повноті досягнення мети. Недостатня кількість бібліографічних джерел, в оформленні роботи є суттєві недоліки.
120-135	Роботу виконано в основному самостійно, але написана робота погано, завдання виконані частково, мета не повністю досягнута, висновки не зовсім коректні і нечіткі. Недостатня кількість і застарілість бібліографічних джерел. В оформленні роботи є істотні недоліки, мовні помилки, є суттєві порушення вимог до стилю викладення матеріалу.
< 120	Робота не має наукової цінності або тема її не розкрита; студент не вміє аналізувати експериментальні дані і логічно обґрунтовувати наукові висновки; недостатня кількість і застарілість бібліографічних джерел, відсутність статистичної обробки цифрового матеріалу. Роботу оформлено без дотримання вимог, велика кількість граматичних помилок.

Оцінка за доповідь та відповіді студента під час захисту магістерської роботи виставляється членами екзаменаційної комісії відповідно до наступних критеріїв:

200-бальна шкала	Критерії оцінювання
185-200	Виступ студента чіткий, аргументований, змістовний, під час виступу застосований якісний ілюстративний матеріал. Відповіді на запитання членів комісії вичерпні і аргументовані.
166-184	Виступ студента чіткий, змістовний, під час виступу застосовано якісний ілюстративний матеріал. Відповіді на запитання членів комісії правильні, але не достатньо повні або аргументовані.
151-165	Виступ студента змістовний, під час виступу застосовано ілюстративний матеріал. Відповіді на запитання членів комісії в цілому правильні, але не зовсім повні, а на деякі запитання відповіді невдалі.
136-150	Виступ студента не чіткий, зміст роботи розкритий не повністю. Ілюстративний матеріал не достатньо інформативний. Відповіді на запитання членів комісії неповні, але свідчать про достатню теоретичну підготовку студента.
120-135	Виступ студента не чіткий, зміст роботи розкритий не повністю. Ілюстративний матеріал не достатньо інформативний. Відповіді на запитання членів комісії неповні або невдалі, теоретична підготовка студента слабка.
< 120	У виступі студента зміст роботи повністю не розкритий, ілюстративний матеріал не інформативний. Студент не спроможний чітко доповісти зміст роботи і відповісти на запитання членів екзаменаційної комісії.

За результатами оцінювання рукопису магістерської роботи та рівня її публічного захисту за 200-бальною шкалою розраховується середньоарифметична оцінка, яка конвертується у традиційну оцінку.

Національна оцінка	Бали
відмінно	185-200
добре	151-184
задовільно	120-150
незадовільно	< 120

Під час проведення ранжування студентів середньоарифметичний бал у 200-бальній шкалі конвертуються у шкалу ECTS.

Результати атестації випускників заносяться до протоколу (*додаток Г*), відомостей та додатків до диплому.

6. Оформлення магістерської роботи

1. Магістерську роботу пишуть на одній стороні друкарського паперу А4 (297 х 210) українською мовою із застосуванням комп’ютерних технологій. Для іноземних студентів спеціальності 7.12020101 «Фармація» допускається написання магістерської роботи англійською або російською мовами (відповідно до мови навчання).

2. Обсяг магістерської роботи повинен складати 50-60 сторінок тексту (без додатків), надрукованого через два інтервали (29-30) рядків на аркуші А4, з полями: верхнє та нижнє – по 2,5 см, праве – 1,0 см, а ліве – 3 см. При виконанні роботи у комп’ютерному варіанті слід дотримуватися шрифту: Times New Roman 14 через 1,5 інтервалу.

3. Заголовки відділяються зверху і знизу трьома інтервалами. Знаки, букви, символи, а також математичні і хімічні формули, іноземні слова і прізвища можна вписувати від руки чорнилом чорного кольору. Абзаци в тексті починають відступом, що дорівнює одній табуляції комп’ютерного друку (15-17 мм).

4. Помилки, описки, графічні неточності, виявлені в процесі написання, допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту машинописним способом або чорним чорнилом, пастою або тушшю рукописним способом.

5. Пошкодження аркушів, помарки і сліди неповністю видаленого попереднього тексту не допускаються.

6. Список використаної літератури має містити не менше 50 літературних джерел опублікованих переважно за останні 5-10 років.

7. У магістерській роботі необхідно користуватися загальнозвіннаними скороченнями. В інших випадках потрібно їх писати словами. Список умовних позначень, скорочень можна подати в роботі після змісту.

8. Основні вимоги до магістерських робіт:

- повна відповідність темі, меті і завданням;

- чіткість побудови тексту;
- логічна послідовність та грамотне викладення матеріалу;
- переконливість аргументації;
- конкретність викладу;
- аргументованість висновків;
- точність і відповідність використаної термінології.

9. Титульний аркуш – це перший аркуш магістерської роботи формату А4 (*додаток Б*). Титульний аркуш розділяється на поля, в яких записується: Міністерство охорони здоров'я України, Одеський національний медичний університет, фармацевтичний факультет, кафедра, шифр, назва спеціальності. Назва магістерської роботи великим шрифтом. Прізвище, ім'я і по-батькові студента під нею малим шрифтом. Прізвище наукового керівника та рецензента магістерської роботи. Віза завідувача кафедри про допуск магістерської роботи до захисту. Рішення екзаменаційної комісії. Місто, рік підготовки і захисту магістерської роботи.

10. Структура магістерської роботи:

- Реферат (українською та англійською мовами);
- Зміст (українською та англійською мовами);
- Список одиниць, умовних позначень, скорочень;
- Вступ;
- Огляд літератури;
- Результати власних досліджень та їх обговорення;
- Висновки;
- Список використаної літератури;
- Додатки.

11. У вступі студент коротко викладає актуальність вибраної теми для вирішення конкретних завдань у галузі фармації, мету і завдання, новизну та практичну значимість роботи, а також обґрунтovanу вибір теми, вказує місце апробації роботи. Обсяг вступу – 1-2 друковані сторінки.

12. В огляді літератури наводяться основні матеріали, які опубліковані з вибраної теми. Посилання на джерела розміщувати в алфавітному порядку. Важливо подавати публікації за темою роботи не пізніше, як за останні 5-10 років. Текст літературного огляду повинен мати посилання на опрацьовані джерела, які позначають порядковими номерами, що відповідають списку використаної літератури, вміщеного в кінці магістерської роботи. Номер джерела беруть у квадратні дужки. Якщо дану думку висловлюють кілька авторів, то джерела позначають через кому і беруть у загальні квадратні дужки [5, 12, 45. 51-56].

Текст потрібно ділити на абзаци. Критерієм такого поділу є зміст написаного, тобто самостійна думка, що міститься в одному чи кількох реченнях. Під час написання не допускається повторень, а перехід до нової думки має бути логічним після закінчення попередньої думки. Писати потрібно короткими та зрозумілими реченнями без перекручення даних і поглядів авторів, повідомляючи лише те типове і показове, що має відношення до теми магістерської роботи. Викладення тексту має

бути неупередженим і містити критичну оцінку існуючих точок зору з даного питання.

Якщо абзац починається з посилання на автора роботи, то вказують ініціали і прізвище, а в дужках пишуть номер, під яким вказана робота приведена у списку літератури. Далі в короткій формі викладають її зміст. В огляді літератури повинні використовуватися тільки ті першоджерела, які вивчалися студентом і мають пряме відношення до теми магістерської роботи. Не потрібно використовувати навчальну літературу або посилання інших авторів на використані ними роботи. Після огляду літератури потрібно зробити висновок або резюме, яке обґруntовує актуальність та доцільність проведення власних досліджень.

Джерелами літератури можуть бути: наукові статті з журналів, збірників, наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів, монографії, автореферати дисертацій, інструкції, настанови, рекомендації, нормативні документи, web-сторінки тощо.

14. Результати власних досліджень та їх обговорення складають основу магістерської роботи, що включає ряд самостійних розділів щодо послідовного описування матеріалів і методів досліджень, розкриваються одержані результати та їх обговорення. Обсяг не менше 50 % від всієї роботи.

Отриманий при дослідженнях цифровий матеріал доцільно розміщувати в компактних, забезпечених тематичними підзаголовками і пронумерованих таблицях, які доцільно розташовувати безпосередньо після тексту. На всі таблиці мають бути відповідні посилання у текстовій частині власних досліджень.

Таблиці потрібно нумерувати порядковою нумерацією арабськими цифрами (1, 2, 3, ...). Допускається нумерація таблиць в межах розділу. У такому випадку номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених один від одного крапкою (1.2, 2.4 ...).

Таблиця має назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і вмішують по центру над таблицею. Назва має бути стислою і відповідати змісту таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, друкують з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують у однині.

Власні дослідження доцільно ілюструвати оригінальними рисунками, що включають макро- і мікрофотознімки, графіки, діаграми, схеми тощо. Ілюстрації повинні мати надписи під рисунками і порядкові номери.

Рисунки слід нумерувати порядковою нумерацією арабськими цифрами. Допускається нумерація в межах розділу. У цьому випадку номер рисунка складається з номера розділу і порядкового номера малюнка відокремленого крапкою (наприклад, рисунок 1.1. Назва).

У тексті результатів власних досліджень бажано не робити посилання на себе, а краще вживати вирази в третій особі: «ми вважаємо», «на нашу думку», «згідно з нашими дослідженнями», а також використовувати загальні фрази і звороти «наші дані узгоджуються з результатами досліджень ряду авторів, таких як ..., які

показали, що ...»; «отримані дані знаходять підтвердження в роботах ...»; «ряд авторів повідомляють про те, що ...»; «аналогічні дані наводять ..., та інші автори, вважаючи, що...»; «подібні результати отримані в дослідженнях ..., що узгоджується з результатами експериментів ...»; «цей факт ми пояснюємо тим ...»; «останнім часом увага дослідників звернена на ...»; «окремі роботи вказують на зв'язок ...», «таким чином ..»; «не дивлячись на це,...»; «необхідно відмітити, що ...»; «підводячи підсумки ...» тощо.

15. Висновки за результатами власних досліджень з поданими пропозиціями у вигляді коротко сформульованих і пронумерованих тез. Кількість висновків і пропозицій залежить від обсягу отриманих результатів і значення проведених досліджень. Кожна теза висновків повинна містити конкретні дані, отримані в результаті виконання магістерської роботи. Обсяг розділу – 1-2 сторінки тексту.

16. Список використаної літератури написання магістерської роботи оформлюється згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

При оформленні бібліографічного списку треба вказувати прізвище автора або авторів опрацьованого джерела, повну назву статті, книги або збірника, місце видання або видавництво, рік видання та кількість сторінок. Всі опрацьовані джерела розташовують в алфавітному порядку прізвищ авторів, або у порядку посилань у тексті. У списку літературних джерел зарубіжні публікації пишуться в кінці в алфавітному порядку, якщо список не оформляється в порядку посилання у тексті.

17. Додатки. Частину матеріалу можна виносити в додатки. У тексті на всі додатки повинні бути посилання. Додатки розмішують у порядку посилання на них у тексті. Кожний додаток слід розпочинати з нової сторінки із вказування зверху по середині слова «Додаток» та його позначення послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Е, З, І, Ї, О, Ч, Ъ. Наприклад, «Додаток А», «Додаток Б» і т.д.

Додаток повинен мати заголовок, який друкують (записують) симетрично відносно тексту з великої літери окремим рядком.

Положення затверждено на Центрально-координаційній методичній раді університету «23» грудня 2020 р. (протокол № 3).

Додаток А

Декану
фармацевтичного факультету

студента 4 (5) курсу ____ групи
фармацевтичного факультету
денної (заочної) форми навчання

(П. І. Б. студента)

ЗАЯВА

Прошу затвердити магістерську роботу на тему: _____

_____ / _____
(українською / англійською)

по кафедрі _____

Науковим керівником роботи прошу призначити: _____
(науковий ступінь, вчене звання, П. І. Б.)

Рецензентом прошу призначити: _____
(науковий ступінь, вчене звання, П. І. Б.)

«____» _____ 20__ р.

(підпись студента)

Науковий керівник магістерської роботи _____ П. І. Б.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ П. І. Б.
(підпис)

Додаток Б

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
 ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Фармацевтичний факультет
 Кафедра _____

Магістерська робота
 на здобуття ОКР «Магістра»
 зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»

НАЗВА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Виконав: студент 5 (6) курсу,
 dennoi (zaочноi) formi navchania

(П. І. Б. студента)

Керівник: науковий ступінь, вчене
 звання, П. І. Б.

Рецензент: науковий ступінь, вчене
 звання, П. І. Б.

Рекомендовано до захисту:
 Протокол засідання кафедри
 № ____ від « ____ » ____ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Захищено на засіданні ЕК № ____
 Протокол № ____ від « ____ » ____ р.
 Оцінка ____ / ____
 (за традиційною шкалою, 200-балльною шкалою)
 Голова ЕК

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Одеса – 20 ____

Додаток В

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРОТОКОЛ
проведення та оцінювання захисту магістерської роботи**

_____ (назва)

Прізвище, ім'я, по-батькові студента: _____

Факультет: _____, № групи: _____

Дата: _____

№ з/п	Складові частини	Бали/оцінка
1.	Оцінка за рукопис магістерської роботи	
2.	Оцінка за доповідь та відповіді студента під час захисту магістерської роботи	
	<i>СЕРЕДНІЙ БАЛ ЗА 200-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ</i>	
	<i>ОЦІНКА ЗА 4-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ</i>	

Голова ЕК: _____

члени комісії

Додаток Г**Довідка № _____**

**про проведення первинної експертизи
на унікальність тексту та відсутність плагіату**

Проведена перевірка магістерської роботи студента(ки) _____ курсу фармацевтичного (міжнародного) факультету денної (заочної) форми навчання спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація»

(ПІБ)

на тему _____
 за допомогою програмного забезпечення _____
 дає можливість стверджувати, що унікальність текстових даних у представлений магістерській роботі становить _____ % (при мінімальному значені 75 %) отже, дозволяє оцінити надані матеріали як задовільні а контексті літературних посилань щодо інших публікацій та інтернет-ресурсів.

Відповідальна особа
 (науковий ступінь, вчене звання, посада)

(ПІБ)

«_____» 20 _____